

OSLO BYFOGDEMBETE

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep

0030 Oslo

Deres referanse
12/2667 SL MSR/KR

Vår referanse
15-077851ADM-OBYF/

Dato
30. juni 2015

Høringsuttalelse – Ny folkeregisterlov

Det vises Finansdepartementets brev av 27. mars 2015 vedlagt høringsnotat med forslag til ny folkeregisterlov.

Oslo byfogdembete er ikke høringsinstans, men vil avgi uttalelse begrenset til forhold som angår dødsbo. Vi er landets eneste spesialdomstol som behandler skiftesaker. Domstolen har ca. 4 500 saker per år. De aller fleste sakene avsluttes med utstedelse av skifteattest eller uskifteattest.

Lovutkastet § 10-1 Utlevering av opplysninger som ikke er underlagt taushetsplikt

I henhold til § 10-1 første ledd tredje punktum skal den registrerte personen få tilgang til opplysninger om søk som er foretatt på egen person. Oslo byfogdembete vil peke på at det bør klargjøres hvem som skal ha denne tilgangen når vedkommende person er død.

Lovutkastet § 10-2 Utlevering av taushetsbelagte opplysninger

I § 10-2 annet ledd i foreslås det at privatpersoner kan få utlevert taushetsbelagte opplysninger som er nødvendige i forbindelse med behandling av dødsboskifte. Det tenkes vel da særlig på tilfeller hvor noen arvinger er kjent med dødsfallet, men at disse ikke har oversikt over hvem som ellers kan være arvinger.

Oslo byfogdembete støtter forslaget til § 10-2 annet ledd. Vi vil imidlertid bemerke at det bør klargjøres hvordan innsynsrekvirenten skal legitimere sin interesse.

Tingretten (og Oslo byfogdembete) bruker folkeregisteret for å kontrollere arveforhold som arvingene oppgir både ved privat og offentlig skifte. Den samme innsynsretten som for privatpersoner må gjelde tingretten og bobestyreren som er oppnevnt av tingretten i et offentlig skifte av dødsboet. Det bør gis nødvendig hjemmel for en slik adgang.

Postadresse
Postboks 8003 Dep., 0030 Oslo

Sentralbord
22 99 92 00

Saksbehandler
Jan Havsås

Bankgiro

Organisasjonsnummer
974713578

Kontoradresse
Oslo tinghus, C. J. Hambros plass 4, Oslo

Telefaks
22 99 93 00

Telefon

Ekspedisjonstid
08.00-15.45 (Sommerlukking
15.00)

Internett/E-post
www.domstol.no/obyf

oslo.byfogdembete@domstol.no

Behovet for kontaktinformasjon for avdøde personer i folkeregisteret

Nærmere om behovet for kontaktinformasjon

Høringsnotatet tar ikke opp spørsmålet om kontaktinformasjon for avdøde personer. Hverken domstolene eller folkeregisteret har i dag noe tilfredsstillende system for formidling av slik kontaktinformasjon. I rapporten "Utveksling av grunndata på personinformasjonsområdet" datert 15. juni 2007 foreslo arbeidsgruppen at "dødsbobestyrer eller arving med ansvar for skifte av dødsbo samt status for boet" registreres i folkeregisteret som et nytt dataelement.

Tingrettene mottar et betydelig antall forespørsler fra kreditorer og debitorer om dødsboets representant eller kontaktperson og dødsboets postadresse samt skifteform. Dette gjelder eksempelvis kommunale instanser, inkassobyråer, banker og livsforsikringsselskap. Kommunekassererne har fra slutten av 2013 fått den informasjonen de trenger gjennom en særskilt elektronisk løsning.

Forslag til løsning

Oslo byfogdembete er av den oppfatning at det mest nærliggende er at det bør være en oppgave for folkeregisteret å registrere og formidle kontaktinformasjon for avdøde personer, slik som for levende personer. Spørsmålet blir videre hvilken kontaktinformasjon eller postadresse som egner seg å bruke i folkeregisteret. Vi mener at attestmottakerens navn og adresse er godt egnet som kontaktinformasjon for avdøde eller dødsboet. Det bør ikke være noen tidsbegrensning på hvor lenge kontaktinformasjonen er registrert på avdøde, men opplysningene om kontaktpersonen bør holdes oppdatert. Når kontaktpersonen selv dør, bør opplysningene endres.

Avdødes kreditorer har behov for å melde sine krav i dødsboet. Det finnes ingen spesielle bestemmelser som regulerer kreditorers eller andres innsynsrett i skiftesakene. For at gjeldsovertakelsen skal være reell, må imidlertid kreditorene ha innsynsrett i hvem som har overtatt avdødes gjeldsansvar.

Etter vår erfaring er det relativt sjelden at kreditorer har behov for å få oppgitt navn og adresse på arvingene som har overtatt ansvaret for avdødes forpliktelser. I de aller fleste tilfeller er navn og adresse på den som er mottaker av attesten, tilstrekkelig. Navn og adresse på attestmottaker opplyses av tingrettene til enhver som spør uten at de må begrunne forespørselen.

Oslo byfogdembete foreslår at det gis nødvendig hjemmel for å legge inn informasjon om attestmottakeren på avdøde personer i folkeregisteret.

Nærmere om attestmottakeren

Attestmottaker vil normalt være enten en arving som har overtatt gjeldsansvaret, eller en fullmektig for denne arvingen. Hvis det er mange arvinger som overtar gjeldsansvaret, utpeker de relativt ofte en felles fullmektig. Når det er få arvinger, er ikke dette like vanlig.

Fra tid til annen ber særlig enker eller enkemenn om at uskifteattesten sendes til et av barna. Vi forutsetter da at gjenlevende ektefelle i det minste har gitt fullmakt til denne personen til å motta post på sine vegne.

Hvis arvingene ikke har utpekt en felles fullmektig eller oppgitt hvem som er ønsket attestmottaker, velger tingretten ut mottakeren blant de gjeldsovertakende arvingene. Dette vil typisk være den som har bestilt begravelsen eller en annen person som retten har hatt kontakt med under saksbehandlingen.

Skifteattesten kan uansett bare brukes av de gjeldsovertakende arvingene i fellesskap eller eventuelt ved deres fullmektig. Uskifteattesten kan ikke brukes av andre enn gjenlevende ektefelle eller den hun gir fullmakt til.

Det er sjelden vi mottar bemerkninger til vårt valg av attestmottaker. Så langt vi har oversikt over har denne domstol aldri mottatt noen formell klage. Det pekes i den forbindelsen på at gjennomføringen av et privat skifte forutsetter et visst minimum av tillit og samarbeid mellom arvingene. Hvis flere ønsker å få tilsendt den originale attesten, er alternativet å begjære offentlig skifte.

Med hilsen

Inga Merethe Vik
sorenskriver